U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **G. K.**, zastoupen Mgr. Gabrielou Kopuletou, advokátkou se sídlem Havlíčkova 11, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 20. 6. 2017, č. j. 1 Az 58/2016 – 104,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovené zástupkyni žalobce Mgr. Gabriele Kopuleté, advokátce, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 3 400 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 5. 9. 2016, č. j. OAM-248/ZA-ZA11-ZA16-2016, žalovaný rozhodl, že se žalobci neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12 až 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o azylu“).

II.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu k Městskému soudu v Praze, který ji zamítl rozsudkem ze dne 20. 6. 2017, č. j. 1 Az 58/2016 – 104. Rozsudek městského soudu, stejně jako zde uváděná judikatura Nejvyššího správního soudu, je k dispozici na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[4] Stěžovatel v průběhu správního i soudního řízení popsal svůj život, kdy byl pronásledován ruskými bezpečnostními složkami a diskriminován totalitní mocí, neboť mu bylo dlouhodobě a cíleně znemožněno pracovat jako režisér či dirigent. Většinu aspektů pronásledování a obav z návratu popsal v průběhu svého pohovoru a dále ve svém vlastnoručním písemném vyjádření, s nímž se ovšem jak správní orgán, tak městský soud neseznámil a nevzal jej do úvah při svém rozhodování. Stěžovatel již v řízení před městským soudem uplatnil námitku neprovedení některých důkazů správním orgánem, zejména neprovedení důkazu písemného vyjádření „Život G. G. K.“, a to formálním obstaráním jeho překladu. Obdobně postupoval i městský soud, který v průběhu řízení odmítl návrhy stěžovatele na provedení dalších důkazů. Městský soud měl navržené důkazy provést a zhodnotit. Vzhledem k tomu, že tak neučinil, zatížil tím řízení vadou podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[5] Závěr městského soudu, že „*pronásledování žalobce v zemi původu je žalobcovým subjektivním pocitem, je pouze hypotetické*“ je nedůvodným zlehčením jeho obav. Obdobně pak konstatování na str. 3 rozsudku, a sice že „*žalobce v průběhu správního řízení nezmínil jakoukoliv diskriminaci své osoby zapříčiněnou citovanými důvody*“. Tento závěr jak městského soudu, tak správního orgánu není dostatečně odůvodněný. Stěžovatel uvedl, proč a jakým způsobem byl diskriminován a pronásledován, přičemž důvody, pro které nebylo přihlédnuto k jeho skutkovým tvrzením a důkazním návrhům, tak nemůžou obstát. Tvrzení stěžovatele o situaci umělců v zemi jeho původu jsou přitom způsobilá potvrdit důvodnost jeho obav. Obdobné námitky lze uvést i ve vztahu k humanitárnímu azylu, neboť stěžovatel je seniorem a potýká se závažnými zdravotními problémy.

[6] Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV.

[7] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[8] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je podle § 104a odst. 1 s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, na které pro stručnost odkazuje.

[9] Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní pochybení městského soudu, které by mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu totiž poskytuje dostatečnou odpověď na uplatněné kasační námitky a stěžovatel ve své stručné argumentaci nevyložil žádné důvody, které by svědčily pro odklon.

[10] Ve vztahu k námitce týkající se nedostatečně zjištěného skutkového stavu a nedostatečně vypořádaných žalobních námitek odkazuje Nejvyšší správní soud na svou ustálenou judikaturu, zejména na rozsudek ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 - 59, publ. pod č. 181/2004 Sb. NSS. Z něj plyne, že je povinností správního orgánu zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu jen tehdy, jestliže žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že zde azylově relevantní skutečnosti jsou. Správní orgán nemá povinnost domýšlet právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a činit posléze k těmto důvodům příslušná skutková zjištění. Povinnost zjistit skutečný stav věci má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl. Dále Nejvyšší správní soud poukazuje na rozsudek ze dne 21. 7. 2005, č. j. 3 Azs 303/2004 - 79, kde uvedl: *„Pokud žadatel o udělení azylu není vystaven žádnému pronásledování nebo diskriminaci z azylově relevantních důvodů, resp. nemá z takového pronásledování nebo diskriminace odůvodněný strach, popř. takové skutečnosti ve správním řízení vůbec netvrdí, pak nesplňuje podmínky pro udělení azylu ve smyslu § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., a to i přes skutečnost, že pochází ze země s nedemokratickým a autoritativním režimem, který zásadním způsobem diskriminuje a potlačuje opozici, resp. osoby zastávající politicky odlišné názory.“* Nejvyšší správní soud rovněž ve své judikatuře opakovaně uvedl, že žadatel o mezinárodní ochranu musí svá tvrzení prokázat vlastní věrohodnou výpovědí (srov. rozsudky ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 57, nebo ze dne 18. 1. 2006, č. j. 6 Azs 386/2004 - 40).

[11] Ze správního spisu vyplývá, že stěžovatel sice v průběhu správního řízení tvrdil, že byl pronásledován a diskriminován ze strany ruských státních orgánů, ale tato svá tvrzení nebyl schopen nijak doložit. Naopak z jeho výpovědí vyplývá, že v Rusku vystudoval, zastával vedoucí pracovní pozice v různých státních i soukromých kulturních institucích (umělecký ředitel dětského hudebního divadla, ředitel pobočky nakladatelství, zástupce generálního ředitele nakladatelství pro výrobu), soukromě podnikal, vlastnil řadu nemovitostí a opakovaně bez obtíží legálně cestoval mezi Ruskem a Českou republikou. V Rusku nebyl nijak politicky aktivní, nebyl nikdy zadržen, vyslýchán, obviněn či uvězněn. Žalovaný proto oprávněně dospěl k závěru, že stěžovatelem podaný popis událostí nelze hodnotit jinak než jako subjektivní náhled na dané situace, který nemá žádný reálný základ. Stěžovateli byla dána i možnost podle § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, seznámit se s podklady pro rozhodnutí, vyjádřit se k nim a navrhnout další důkazy pro svá tvrzení. Této možnosti stěžovatel využil a žalovanému předložil další dokumenty, které sám sepsal a ve kterých popisoval svůj život v Rusku (dokument nazvaný „Život G. G. K.“ a autorské verše na č. l. 46 až 66 správního spisu). Žalovaný se s těmito podklady seznámil a dospěl k závěru, že tyto obsahují informace, které stěžovatel již uvedl v průběhu správního řízení, když popisoval skutečnosti vedoucí k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Pokud jde o neprovedení dalších navržených důkazů městským soudem, pak Nejvyšší správní soud odkazuje na svůj rozsudek ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 147/2004 - 89, publ. pod č. 618/2005 Sb. NSS, ve kterém uvedl, že *„Soud má bezesporu právo posoudit a rozhodnout, které z navržených důkazů provede a které nikoli, toto právo je však nezbavuje povinnosti odůvodnit, co jej vedlo k takovému závěru a z jakého důvodu považuje provedení důkazu za nadbytečné.“* Této povinnosti v projednávané věci městský soud dostál,

konstatoval-li v protokole o jednání ze dne 20. 6. 2017, že tyto důkazy nepřipouští, neboť by jimi byly prokazovány skutečnosti, které žalovaný nezpochybňuje.

[12] Stěžovatel rovněž namítal, že mu měl být udělen humanitární azyl s ohledem na jeho věk a zdravotní potíže. Institutem humanitárního azylu se zabýval Nejvyšší správní soud v řadě svých rozhodnutí (např. rozsudky ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003 - 38, nebo ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48). Z této judikatury vyplývá, že je na uvážení správního orgánu, zda humanitární azyl udělí, či nikoliv; míra volnosti uvážení správního orgánu je limitována pouze zákazem libovůle. V daném případě se žalovaný podrobně zabýval rodinnou, sociální a ekonomickou situací stěžovatele a přihlédl i k jeho věku a zdravotnímu stavu. Podle názoru žalovaného je stěžovatel dospělou, plně svéprávnou osobou s úplným socioekonomickým zázemím ve své vlasti. Je rozvedený, má dvě dcery, které ho finančně podporují. Stěžovatel je v důchodu a od státu dostává pravidelně starobní důchod. Žalovaný poukázal i na skutečnost, že stěžovatel si koupil byt v Praze, opakovaně cestoval z Ruska do České republiky, byl na dovolené v Bulharsku a v hotovosti platil za veškerou svou léčbu. Nelze tedy podle něj dospět k závěru, že by stěžovatel jakkoli finančně strádal. Pokud jde o zdravotní stav stěžovatele, žalovaný uvedl, že ani předložené lékařské zprávy ani stěžovatelova tvrzení nesvědčí o žádném vážném poškození jeho zdraví nebo akutních zdravotních potížích, které by ho ohrožovaly na životě či by ohrožovaly jeho základní životní funkce. Stěžovatelův zdravotní stav odpovídá jeho vyššímu věku a nevyžaduje žádnou specializovanou či v jeho vlasti nedostupnou léčbu. Stěžovateli nebyla lékařská péče odepírána ani v jeho vlasti. Z uvedených důvodů žalovaný dospěl k závěru, že u stěžovatele nejde o případ hodný zvláštního zřetele. V této souvislosti Nejvyšší správní soud navíc uvádí, že lepší zdravotní péče není zákonným důvodem pro udělení azylu z humanitárních důvodů (srov. rozsudek ze dne 26. 7. 2007, č. j. 2 Azs 30/2007 - 69).

[13] V případě stěžovatele je nutno poukázat i na to, že o udělení mezinárodní ochrany nepožádal bezprostředně po opuštění Ruska a na území České republiky opakovaně pobýval už od roku 2013. Naposledy vstoupil na území České republiky dne 27. 11. 2015, kdy přicestoval přímou leteckou linkou z Moskvy do Prahy. Po svém posledním příjezdu do České republiky si podal žádost o vízum na strpění. Dne 11. 3. 2016 pak požádal o udělení mezinárodní ochrany. Je tak zřejmé, že o udělení mezinárodní ochrany požádal proto, aby si legalizoval svůj pobyt na území České republiky a vyhnul se tak správnímu vyhoštění. V jeho jednání tak lze spatřovat účelovost (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54, a ze dne 29. 6. 2005, č. j. 4 Azs 519/2004 - 83).

[14] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[15] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[16] Ustanovené zástupkyni stěžovatele Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za jeden úkon právní služby spočívající v podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky

pokračování

č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů] v celkové výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5. advokátního tarifu], k čemuž náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Celkem tedy odměna ustanovené advokátky činí částku ve výši 3 400 Kč. Tato částka jí bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. října 2017

Mgr. David Hipšr
předseda senátu